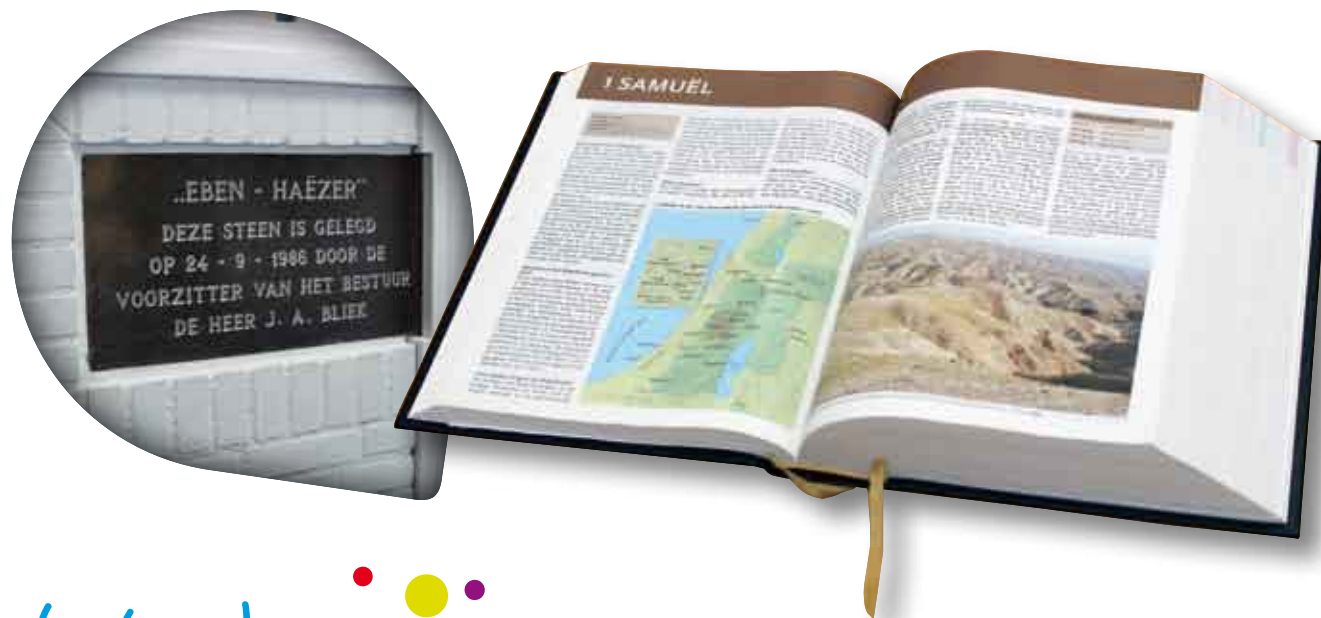

Gewoon... ...speciaal!

Speciale Scholen Kapelle

SBO Samuël
(V)SO Eben-Haëzer
Dienst Ambulante Begeleiding

Inleiding

Gewoon – speciaal: in ... Kapelle!!

Kapelle, een centrale plaats in Zeeland.
Kapelle, het middelpunt van de Zeeuwse fruitteelt: veiling, fruitteeltbedrijven, fruitteeltmuseum...
Kapelle, ook het middelpunt van het reformatisch onderwijs in Zeeland: Driestar educatief, bovenschoolse instellingen en... de Speciale Scholen Kapelle.

Welke scholen zijn dat? Welke verschillende onderwijsvormen worden er geboden? Hoe ziet de dagelijkse praktijk eruit? Wanneer zijn wij voor het betreffende kind de juiste school?

We worden vaak aangeduid met "Kapelle". Terecht! Maar dat "Kapelle" omvat een kleurig palet van diverse onderwijsvormen. Een nadere uitleg van deze onderwijsvormen en de verschillende vormen van specialistische dienstverlening vindt u in deze folder. Het kan ook zijn dat we vanuit Kapelle naar de school in uw woonplaats komen om daar advies te geven. Ook daarover meer in deze folder.

Binnen en vanuit onze scholen wordt er veel werk verzet. Onder inwachting van de zegen des Heeren!!

Aanmelding

De route naar de Speciale Scholen Kapelle

School en ouders hebben zo hun vragen over een leerling. Zou het speciaal onderwijs geen betere plek zijn? Indien ja, hoe komt een kind op één van de Speciale Scholen terecht?

Bewandel de "koninklijke weg"! Dat geldt ook voor de route naar onze scholen.

Hoe is dan de route? Er zijn verschillende stappen te zetten voordat een kind geplaatst kan worden.

Allereerst organiseert de basisschool ondersteuning. Totdat... het te complex wordt voor desbetreffende school. De basisschool legt de zorgen neer bij het onderwijszorgloket van het samenwerkingsverband. Bij de reformatische scholen heet dat samenwerkingsverband Berséba. De eerste stap wordt dus gezet door de basisschool. Door het onderwijszorgloket wordt vervolgens beslist welke stappen volgen: zoals observatie, onderzoek, etc.

Het onderwijszorgloket wijst een ondersteu-

ningsarrangement toe. Een expert vanuit onze Dienst Ambulante Begeleiding gaat dan naar de basisschool voor begeleiding van de betrokken teamleden. Doel daarvan is het kind optimaal te laten ontwikkelen. Eén ding is duidelijk: het kind is in beeld!!

Het kan zijn dat na extra begeleiding op de basisschool, al dan niet met ambulante begeleiding, blijkt dat het toch niet lukt. Dan vraagt de basisschool een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij het onderwijszorgloket. Dit loket kan dan besluiten een TLV af te geven voor speciaal (basis)onderwijs. Op het moment dat een TLV is afgegeven, kan de aanmeldprocedure voor één van onze scholen in gang worden gezet. Na een intakegesprek (en bijbehorende formaliteiten) wordt de instroomdatum bepaald.

De route loopt dus altijd via de plaatselijke basisschool en via het onderwijszorgloket. Ook als een kind (nog) geen basisschool bezoekt,

moet wel deze route worden gevolgd! Dit houdt in dat de plaatselijke basisschool aan zal moeten tonen dat men geen mogelijkheden ziet om desbetreffend kind passend onderwijs te bieden. Voor meer informatie verwijzen wij u ook graag naar de website www.berseba.nl

Een soortgelijke route loopt er binnen het voortgezet (speciaal) onderwijs. Wanneer binnen de school voor voortgezet onderwijs onvoldoende mogelijkheden zijn om een leerling passend onderwijs te bieden of een leerling de overstap maakt van het SO naar het VSO, dan zal desbetreffende leerling binnen het loket van RefSVO (het samenwerkingsverband van reformatische scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs) besproken worden. Het Calvin College en de Eben-Haëzerschool zijn beiden aangesloten bij dit samenwerkingsverband.

Voor meer informatie zie www.refsvs.nl

Onderwijsaanbod

SBO regulier

De leerlingen in een reguliere SBO groep hebben leer- en/of gedragsproblematiek. Aan desbetreffende leerlingen kan geen passend onderwijs geboden worden op een gewone basisschool. De meeste leerlingen hebben een beneden gemiddelde intelligentie. Door dat er in principe maximaal 15 leerlingen in een groep zitten, kan er rust en structuur worden aangeboden. Wij bieden dit onderwijs aan van groep 3 t/m groep 8. Het niveau van het lesstofaanbod wordt per leerling afgestemd op het te verwachten uitstroomniveau. De kinderen werken bij rekenen, lezen en spelling in een niveaugroep, dat per vak kan verschillen. Het SBO kent geen individueel onderwijs.

SBO+

De leerlingen in een SBO+ groep hebben ernstige sociaal- emotionele en/of psychiatrische problematiek. Aan desbetreffende leerlingen kan geen passend onderwijs geboden worden op een gewone basisschool of in één van de reguliere SBO groepen. De meeste leerlingen hebben een intelligentie die vergelijkbaar is met leerlingen op een reguliere basisschool. Om veel rust, structuur en voorspelbaarheid aan te kunnen bieden, bestaat een SBO+ groep uit maximaal 12 leerlingen. Ook is de inrichting van de groep aangepast aan de leerlingenpopulatie. Er is standaard een leerkracht en een onderwijsassistent in de groep aanwezig. Wij bieden dit onderwijs aan van groep 3 t/m 8. Het niveau van het lesstofaanbod wordt per leerling afgestemd op het te verwachten uitstroomniveau. Instructies voor rekenen, lezen en spelling worden voornamelijk in een klein groepje en/of individueel aan de instructietafel gegeven. Voor andere vakken zijn er klassikale instructies.

SO

De SO afdeling is voor Zeer Moeilijk Lerende kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Deze leerlingen hebben een verstandelijke beperking, een IQ lager dan 55 of tussen de 55 en 70 met bijkomende problematiek. Daarnaast zijn er leerlingen met een MG-indicatie. Deze leerlingen hebben een IQ lager dan 35 en bijkomende problematiek. Het onderwijs wordt gegeven in kleine groepen. Het SO is gericht op leren werken, spelen, zelfverzorging, de wereld ontdekken, schoolse vaardigheden, knutselen en praktische taakjes in de klas. In het SO wordt bij de schoolse vaardigheden gewerkt in niveaugroepen.

VSO

De VSO afdeling is het Voortgezet onderwijs voor Zeer Moeilijk Lerende leerlingen in de leeftijd van 12 t/m 20 jaar. Deze leerlingen hebben een verstandelijke beperking, een IQ lager dan 55 of tussen de 55 en 70 met bijkomende problematiek. Daarnaast zijn er leerlingen met een MG-indicatie. Deze leerlingen hebben een IQ lager dan 35 en bijkomende problematiek. Het onderwijs wordt gegeven in kleine groepen. Het VSO is erop gericht om de schoolse vaardigheden steeds meer toe te passen op de dagelijkse praktijk bij wonen, werken en recreëren. Wat heb je nodig op je werk? Bij je toekomstig wonen? Hoeveel geld kan je nog uitgeven? Hoe ga je om met andere mensen? Iedere leerling heeft een eigen vakkenpakket op eigen niveau. Er worden ook praktijkvakken zoals koken, techniek, woontraining en arbeidstraining (incl. stage) gegeven. Op deze manier werken we toe naar een passende uitstroombestemming.

Schakelgroep

In de Schakelgroep zitten leerlingen met een ernstige meervoudige beperking. De leerlingen hebben een ontwikkelingsperspectief tot 24 maanden. Het lokaal (met eigen schoolplein) is afgestemd op deze specifieke doelgroep. Per jaar worden voor elke leerling specifieke doelen opgesteld. Hierbij gaan we uit van de mogelijkheden van de leerling en kijken we gericht naar wat deze leerling nodig heeft in het dagelijks leven. Het onderwijs is vooral gericht op het aanleren van dagelijkse vaardigheden op het gebied van zelfredzaamheid en communicatie én het ervaren van het 'gewone leven' zoals wandelen, fietsen en boodschappen doen. Genieten is een basis om te kunnen ontwikkelen. Elke leerling heeft een specifiek programma waarbij inspanning en ontspanning afgewisseld wordt. Ontspannen en genieten kan door gebruik te maken van de multisensorische activeringsruimte (stimuleren van zintuiglijke ervaringen), het schakelplein, maar ook door mee te doen met activiteiten in een groep van het SO of VSO.

Dienst Ambulante Begeleiding

De DAB ondersteunt de leerkrachten en/of onderwijsassistenten op reguliere basisscholen met leerlingen die een specifieke onderwijsbehoefte hebben. Er wordt ondersteuning gegeven op het gebied van:

- * cognitief functioneren (verstandelijke beperking/hoogbegaafdheid)
- * medisch-lichamelijk functioneren (licht motorische beperking)
- * gedrag, werkhouding en sociaal functioneren
- * ontwikkelingsachterstand Jong Risico Kind (groep 1 en 2)

Het doel is om de leerling zo goed mogelijk te laten functioneren op de reguliere basisschool waarbij hij/zij voldoende leerervaring op kan doen om zich optimaal te ontwikkelen.

SBO regulier

Niels zit in groep 6 van SBO Samuel. Hij vertelt hoe hij hier gekomen is en wat hij ervan vindt.

"Op mijn oude school had ik het best naar mijn zin. Ik had vrienden in de klas en na schooltijd speelden we met z'n allen soldaatje. Wat wel vervelend was, waren de vreselijk moeilijke sommen en de lesjes begrijpend lezen. Ik ben in groep 3 blijven zitten. De juf hielp me heus wel, maar soms moest ik lang wachten voordat ze kwam. Er zaten wel 29 kinderen in de klas. Ook de RT-juf hielp me. Maar ik ben met leren nu eenmaal niet zo goed als de anderen. Ik kreeg op de duur al buikpijn als ik aan rekenen en begrijpend lezen dacht. Toen kwam ik op deze school.

Ik werk hier op mijn eigen niveau. Voor rekenen en begrijpend lezen hoef ik maar de helft

(50%) of iets meer te doen van wat ik op mijn andere school moest maken. Ik werk ook in een makkelijker boek. Technisch lezen kan ik goed. Daar doe ik gewoon voor 100% mee. Spelling lukt aardig met wat extra hulp. Daarvan doe ik 75% van de lessen op een gewone basisschool.

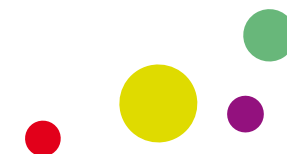
Er zitten hier 15 kinderen in de klas. 's Morgens komt de onderwijsassistent om bij de hoofdvakken te helpen. Soms neemt ze een groepje kinderen mee de klas uit. Dan heeft de juf meer tijd om mij de echt lastige sommen nog een keer uit te leggen.

's Middags hebben we net als op mijn oude school geschiedenis, biologie, aardrijkskunde. Alleen gaan we wat minder snel en doen we veel met de juf samen.

En: ik zit hier in groep 6 i.p.v. groep 5! Ze

kijken hier naar je leeftijd.

Het enige nadeel van SBO Samuel vind ik de bus. Ik moet vroeg uit bed en ben pas thuis als iedereen hier op het dorp al bijna weer naar huis gaat om te eten."

SBO⁺

Noor laat een willekeurige schooldag in SBO⁺ meebeleven.

"Als ik met de bus bij school ben aangekomen, ga ik gelijk naar binnen.

Tijdens de inloop doe ik een spelletje met juf Anne. Ik zit als enige meisje (helaas) met acht jongens in de klas. En die willen meestal computeren voordat de bel gaat.

Na de Bijbelles pak ik mijn map. Daarin staat per dag en per vak wat ik moet doen. Vandaag valt rekenen mee. Daar kan ik na de instructie gewoon mee aan het werk. Juf zet de grote time-timer op een half uur - zo lang duurt de rekenles - en de kleine op tien minuten. Dat betekent dat de juf na tien minuten een start-ronde loopt. Heb ik daarna nog een vraag, dan leg ik mijn vraagkaartje neer. Spelling lijkt me lastiger. Gelukkig zit ik dan bij juf Mirjam aan de instructietafel. De lesstof is precies hetzelfde als op mijn oude

school. Omdat er altijd twee juffen zijn, is er dus veel meer tijd om mij te helpen bij het starten van de les. Dat was op de oude school nog weleens een probleem. En doorwerken leverde ook de nodige problemen op.

Ik zet mijn hoofdtelefoon op en ga aan het werk. Ik heb niemand naast me want we zitten allemaal alleen. Omdat ik in groep 7 zit, hoef ik niet in een werkcabine te werken. Ik zet standaard mijn hoofdtelefoon op, omdat ik snel afgeleid ben.

Hier op school gaat alles volgens bepaalde regels en zoveel mogelijk hetzelfde. Zo weet ik waar ik aan toe ben. Is er onduidelijkheid, dan word ik boos en ga ik heel druk doen. Soms helpt het me om op zo'n moment mijn werk in de ruimte te maken. Lukt het daar niet, dan kan ik nog naar de achterwacht. Dat is een juf of meester zonder klas bij wie je even kunt lezen, werken of gewoon tot rust

kunt komen. Iedereen heeft een persoonlijk leerdoel om elke dag aan te werken. Mijn persoonlijk leerdoel is: Noor toont verantwoordelijkheid voor haar eigen werk. We hebben vaker SOVA dan op mijn oude school.

Ik eet tussen de middag op school; daarna hebben we een kwartier pauze. Ook 's morgens en 's middags hebben we een kwartier pauze. En tussen de lessen door kan ik lekker lezen.

Een schooldag van SO

van uur tot uur...

8.30: De bussen rijden voor, uitstappen maar! We spelen op het plein tot de bel gaat. De juf staat al op ons te wachten. "Fijn dat jullie er allemaal weer zijn!" Wie is 'assistent' van de juf vandaag? Het smartboard staat al aan. "Zoek de leerpsalm maar op". Wat een mooi begin van de dag, elke morgen opnieuw!

De logopediste komt voor "tweepraat" (een ontvangstgesprek in tweetallen). We schrijven of tekenen een steekwoord op wat we gaan vertellen. Tijdens het vertellen stuurt de logopediste ons, samen met de leerkracht en onderwijsassistent, aan.

Daarna vertelt juf een Bijbelverhaal. We kijken op de Bijbelplaat en zien ook de gebaren die de juf maakt. Dat helpt ons om het verhaal beter te begrijpen en te onthouden.

9.30: Het is tijd voor de rekenles. Dit keer gaan we wegen. We gaan met de balans aan de slag. Met allerlei voorwerpen wordt de weegschaal in evenwicht gebracht. Een andere groep leert het begrip 'kilo'. We houden een pak suiker in onze hand terwijl we de arm gestrekt houden.

"Ervaar het maar" zoveel weegt een kilo. We zoeken dingen in de klas op die lichter of zwaarder zijn dan een kilo.

10.30: De pauze en het buitenspel zijn voorbij. "Was het fijn op het plein?" Ging het even mis? Dan worden er handen geschud om het weer goed te maken. We zijn weer klaar voor de volgende les.

Vandaag is de ergotherapeute erbij voor de senso-motoriek tijdens de les "Ervaar het maar". We gaan samen soep koken. De 'senso-juf' laat alle ingrediënten zien. We mogen eraan ruiken, eraan voelen en natuurlijk ervan proeven. Daarna gaan we alles fijn snijden. Een goede oefening voor de fijne motoriek. De stage-juf uit de andere klas komt meehelpen voor de begeleiding.

11.30: Terwijl de soep staat te koken vullen we samen met juf onze agenda in. Wie is er deze week jarig? Wat gaan we morgen doen voor de knutselles? O ja, en denk aan je zwemspullen morgen!

Een leerling kijkt op de lijst wie de tafel helpt dekken. Wie haalt de borden, de messen, de vorken? Vele handen maken licht werk.

12.30: Na het eten wordt de afwas gedaan. We poetsen onze tanden en ruimen alle tassen op. Is de klas netjes? Dan gaan we nog fijn even buitenspelen.

13.30: Aansluitend op het buitenspel gaan we voor de biologieles de schooltuin in. We schoffelen, wieden en geven de plantjes in de kas water.

14.00: De leesles begint. Wat gaan we doen en hoe gaan we het doen? Kijk maar op het schema op het smartboard. Spelling op de computer, een les uit je werkboek, lezen in je

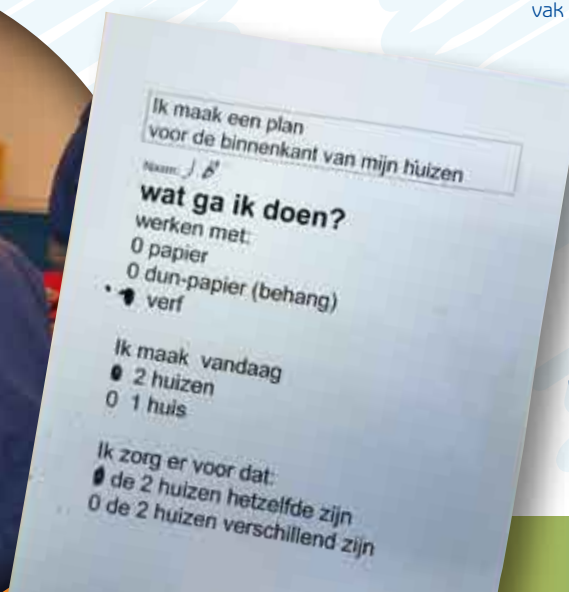
"Leespraat"-kinderen. Voor hen komt de logopediste weer in de klas. Spelenderwijs stimuleert ze de leesmotivatie en daarbij ook het uitspreken van de woorden.

14.30: De fysiotherapeute heeft ons opgehaald voor de gymles. We zijn weer aan de beurt voor de "Sherborne-les".

Op maandag oefenen we een hele maand het samenwerken. Op het programma staan allerlei samenwerkcoefeningen. Vandaag mogen we samen een dikke mat naar de overkant duwen. Nog leuker wordt het als er iemand op mag gaan liggen. Rekening houden met de ander is moeilijk hoor!

15.30: We zitten inmiddels allemaal weer in de bus. Om kwart over 3 worden we uitgezwaaid door de juf. "Goede reis en tot morgen!"

Naar het VSO

Daar sta je dan, op het plein. Vandaag gaat het beginnen: je gaat naar het VSO.

Best spannend, want nu mag je elke dag de trap op, naar de Brugklas. Je krijgt nieuwe vakken zoals koken, huishoudkunde en techniek. Ook krijg je blokuren. Hoe zal dat gaan? Op je tafel ligt een rooster; dat is je lesrooster voor de hele week. Je mag het in je agenda plakken, want je moet het elke dag bij je hebben. Op je rooster staat precies welk vak je hebt, waar dit vak is en bij welke juf of meester je dan zit. Goed kijken dus voor je begint. Nederlands, in flex -1 bij juf Karin. Voor je eraan toe gaat kijk je nog even of je al je spullen hebt: blokurenmap, etui en agenda... Nee, je kunt nu niet zonder nadenken achter een vriend aanlopen, want die heeft een heel ander vak. Die doet aardrijkskunde bij meester Tom in lokaal Ea. Best ingewikkeld, maar na een paar weken weet je

precies waar je moet zijn. Koken is erg leuk. Je leert netjes en hygiënisch werken in de keuken. Alle leerlingen van het VSO hebben de hele schoolperiode het vak koken. Heel handig voor later, maar ook voor nu! Thuis kunnen ze ook smullen van de gerechten die jij klaar kunt maken. Techniek is een interessant vak. Je leert zagen, timmeren, schilderen en maakt mooie dingen. Lekker stoer werk is dat! Tuinwerk is ook wel stoer, maar soms wat minder leuk. Onkruid blijft maar groeien en elke week moet je weer wieden. In Eindgroep-a start je gericht met werken aan 'arbeids training'. Je mag dan op dinsdagmorgen werken bij "Cederhof" (het verzorgingshuis in Kapelle). Later ga je naar zorgboerderij "Kukeluus" of "Buyskerke" om daar allerlei binnen- en buitenklussen te doen. Lekker aan het werk. Dat is genieten! Stage wordt heel belangrijk als je in Eindgroep-b zit. Je gaat op verschillende plaatsen stagelopen. Eerst 1 dag per week. Je kunt dan kijken of je het werk leuk vindt en of je het

goed kunt. Als je 18 jaar bent krijg je 2 dagen stage. Je leert dan langzamerhand van school naar werk overstappen. Naast werken is ook wonen belangrijk omdat je dat iedere dag doet. Daarom krijg je op school ook woontraining. Je leert dan heel veel vaardigheden die je thuis (of als je later ergens anders woont) nodig hebt. Woontraining krijg je op school en woonstage doe je bij het appartement van "De Boog" in 's-Gravenpolder. Na zes of zeven jaar VSO neem je afscheid. Dan ga je echt werken. Natuurlijk is dat heel fijn, maar... van school afgaan is ook een beetje jammer. Het is superfijn om bij ons op het VSO te zijn.

Schakelgroep

"Mijn dag op school"

"Goedemorgen: wat fijn dat je er bent!" Dat zegt de juf elke morgen tegen mij als ik op school kom. Ik mag voor schooltijd altijd een poosje spelen. Ik wil dat direct gaan doen. Maar nee hoor, eerst moet ik nog mijn jas uitdoen, mijn tas uitpakken en m'n doosjes en beker in het mandje doen. Dan mag ik heerlijk op het waterbed of in het ballenbad. Het allerleukste daarvan vind ik om de ballen eruit te gooien. Dan liggen er een heleboel ballen op de grond (de juf vindt dat niet zo leuk...)! Het is tijd om te beginnen. De juf brengt me naar mijn foto's. Wat gaan we doen? Ik zie een foto van de kring. Ik loop naar mijn stoel en ga zitten.

Met z'n allen in de kring gaan we luisteren naar de praatknop en praat de juf met ons over wat we hebben gedaan. Mijn mamma heeft gisteravond de praatknop ingesproken. Dat is leuk! Ik hoor mamma. Ze zegt: "Vanmiddag nog lekker gefietst. Het was heerlijk weer, we genoten van het zonnetje. Ook nog een poosje in de zandbak gespeeld. We aten

macaroni; dat was smullen."

Ik luister ook graag naar de praatknop van de anderen en ik geniet dubbel als een andere mamma een versje heeft ingezongen. We gaan psalmen zingen. Ik krijg mijn psalmmap. We zoeken de psalm op. Sommige psalmen kan ik al zelf vinden. Bijvoorbeeld de psalm van het hert. De juffen zingen mee met psalmboek.nl. Dat is mooi.

Daarna gaan we bidden en luisteren we naar het Bijbelverhaal. De juf pakt een grote boot en heel veel dieren. Het gaat over Noach. De dieren gaan in de ark. Ik mag er ook één in de ark doen.

We zingen nog meer psalmen en dan is het tijd om te gaan werken.

Leuk, we gaan koken. Hmm... lekker! Ik ruik aan de appel. Ik voel aan het deeg. En ik stop snel een rozijntje in mijn mond. Samen met de juf maak ik een appelflap. Ik wil hem nu al wel opeten, maar dat kan nog niet. Eerst moet deze in de oven. Dan is het tijd om fruit te eten. Dit doen

we met z'n allen aan de grote tafel. Ik pak mijn eigen spullen én ik deel de bekers van de andere leerlingen uit. Ik zie dat de juf lekkere druifjes heeft. Ik kijk heel lief naar juf én wijs naar de druiven en maak geluidjes. "Wil jij ook druif?" vraagt juf. Ja, dat wil ik. Mijn hand gaat al naar de druiven om er één te pakken, maar juf geeft er snel één aan mij. Ze zegt: "Eén voor jou".

Het is tijd voor buitenspelen op het plein, heerlijk in de zandbak en fijn op de trampoline.

De fysiotherapeut komt me halen. Ik moet naar de overkant lopen. Ik kan dat heel snel, maar dat is niet de bedoeling. Ik moet eerst over een bank, dan over een paar blokken en dan nog over de staptegels. Wat een gedoe... Je kunt toch veel beter in één keer overlopen?!

Tijd voor de muziekles. We luisteren naar muziek en de juf tikt het ritme op mijn benen en mijn armen. Dit vind ik echt het allerleukste om te doen en ik word er ook lekker rustig van.

We gaan buiten aan de picknicktafel eten. Daarna spelen we heel lang buiten in het zonnetje. Omdat het zo warm is, mogen we ook met water spelen.

Vanmiddag gaan we met de hond wandelen.

Met de rolstoel en de buggy's gaan we op stap. Eerst halen we Ticho, de hond op. Hij hoort ons al aankomen en begint te blaffen. Ticho woont dicht bij school en wij mogen met hem wandelen. We gaan naar het park. In het park mag Ticho los en spelen we met hem. Ik ren achter Ticho aan, aai hem of loop weg zodat Ticho achter mij aan komt.

Als we weer op school zijn, moet ik van de juf eerst naar de WC.

Dan gaan we nog wat drinken en tot slot gaan we weer in de kring psalmen zingen en danken. Veel te snel is de dag voorbij, maar morgen mag ik weer naar school!

Ik zwaai naar de juf. In de bus zit ik heerlijk, maar ik ben zo moe dat ik ook nog een klein dutje doe.

Graag beschrijf ik in het kort mijn werk als Ambulant Begeleider (AB-er). Ik werk voor de Dienst Ambulante Begeleiding in Kapelle en werk op verschillende basisscholen in Zeeland.

Op een zonnige maandagmorgen stap ik om 8.30 uur in mijn auto en rijd ik de Oesterdam over. Tegen negen uur loop ik de school binnen

en maak ik even een praatje met de IB-er. Daarna zoek ik het lokaal op van de leerling die ik een half uur ga observeren. Zoals afgesproken observeer ik een werkles in groep 2, omdat de leerkracht daar de vorige keer de meeste vragen over had. Ik zoek een plekje waar ik goed overzicht heb. Tijdens de observatie maak ik zoveel mogelijk aantekeningen op mijn laptop van alles wat ik zie wat er gebeurt. Na de observatie houden we een nabespreking. De gesprekken kunnen heel verschillend van

karakter zijn; dit maakt het werk ook zo boeiend en afwisselend. Soms vraagt een leerkracht gelijk om handelingsadviezen, soms is het gesprek meer coachend van karakter en soms is het vooral een gesprek waarin we met elkaar brainstormen en zoeken naar wat passend is. Na drie kwartier is het tijd voor een volgende leerling. Dit keer geen observatie, maar een tussenevaluatie. In de IB-kamer zitten de Intern Begeleider (IB-er), de moeder van de betreffende leerling en de logopediste al te wachten en sluiten de leerkracht en ik aan. Als AB-er leid ik het gesprek en typ ik wat steekwoorden in op mijn laptop.

Dienst Ambulante Begeleiding

Ook mijn gesprekspunten, die ik heb voorbereid, staan in het logboek wat ik voor me heb. In een tussenevaluatie bespreken we hoe het thuis, op school en eventueel bij een externe hulpverlener (zoals een fysiotherapeut, psychiater of een logopediste) gaat. We bespreken de doelen van de AB en de acties die genomen moeten worden.

Na twee leerlingen is mijn werk op deze school voor vandaag gedaan en rijd ik door naar de volgende school. Daar schuif ik aan bij het Ondersteuningsteam waar we twee casussen van leerlingen bespreken. De orthopedagoog, de IB-er, een jeugdverpleegkundige of een maatschappelijk werkster bespreken samen met de ouders de voortgang en de actiepunten van de casus. Rond 14.30 uur

rijd ik weer terug over de Oesterdam en laat ik de leerlingen nog eens de revue passeren. Thuisgekomen check ik mijn mail en maak ik een to do lijstje van vandaag waar ik woensdagmorgen voor ga zitten, want op dinsdag heb ik ook twee scholen op de planning staan om te bezoeken.

Op woensdagmorgen en donderdagmorgen maak ik de verslagen van de gesprekken van de maandag en dinsdag, werk ik mijn mails weg, bel ik met de orthopedagoog en maak ik een planning voor twee nieuwe arrangementen. Als ik op donderdagmiddag met mijn collega's twee uur vergaderd heb, zit mijn werkweek erop.

Logopedie

op Speciale Scholen Kapelle

Logopedisten houden zich bezig met taal, spraak, gehoor, stem, eten en drinken. In het onderwijs is de logopedische begeleiding gericht op het voorkomen en verminderen van onderwijsbelemmeringen. De logopedist op school werkt vooral aan taalontwikkeling en uitspraak.

De logopedist bepaalt na onderzoek of een leerling in aanmerking komt voor logopedie. Als dat het geval is, worden er doelen opgesteld in overleg met de leerkracht. Er vindt

regelmatig overleg plaats tussen de logopedist en de leerkracht. Afhankelijk van het doel wordt er gekozen voor een werkvorm: individueel of in een groepje, in de klas of buiten de klas, begeleiding door de leerkracht of door de logopedist. De werkvorm kan dus per periode verschillen.

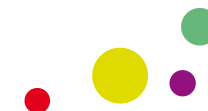
Maatschappelijk werk

Het is vanuit onze scholen mogelijk om hulp en/of advies in te roepen van het schoolmaatschappelijk werk. Wij hebben een eigen maatschappelijk werkster in dienst.

Het schoolmaatschappelijk werk richt zich op vragen die er leven rondom een kind en/of diens thuissituatie. Dit kunnen bijvoorbeeld vragen zijn op het gebied van gedrag, opvoeding, ontwikkeling, overbrugging naar langdurige hulpverlening, een goede doorverwijzing etc. De maatschappelijk werkster denkt graag mee om helder te krijgen wat in een gezin nodig zou kunnen zijn! De vraag hoeft niet groot of zwaar te zijn. Een vraag is belangrijk, omdat het een vraag is! Er wordt samen met de (pleeg)ouder(s)/ verzorger(s) gekeken wat nodig is om tot een gewenste

situatie te komen. (Pleeg)ouder(s)/verzorger(s) kunnen rechtstreeks contact opnemen met het schoolmaatschappelijk werk. Wat er dan besproken wordt, is vertrouwelijk. Wel wordt de leerkracht in grote lijnen op de hoogte gehouden van wat er gebeurt. Zo kan iedereen meehelpen om de situatie te verbeteren!

De schoolmaatschappelijk werker is tevens lid van de commissie van begeleiding. (Zie pag. 22 voor nadere uitleg.)

Kinderfysiotherapie

De Speciale Scholen werken samen met kinderfysiotherapeuten. Hierdoor is het mogelijk dat kinderen op school therapie krijgen. De voordelen hiervan zijn dat direct behandeld kan worden waar mogelijk een hulpvraag ligt. Ook kan er direct overleg plaatsvinden met Intern begeleiders en/of leerkrachten. De ouders kunnen via school contact opnemen bij hulpvragen. Ook in overleg met leerkrachten kan er kinderfysiotherapie ingeschakeld worden. Nadat de hulpvraag is gesteld volgt een intake met zowel de ouders als het kind. Ouders zijn ook bij de verdere behandelingen altijd welkom. Als dit voor de (pleeg)ouder(s)/verzorger(s) niet mogelijk is, dan is het wel belangrijk om regelmatig contact te hebben.

Mogelijke indicaties voor kinderfysiotherapie:

- motorische ontwikkelingsachterstand
- lage- of hoge spierspanning
- orthopedische/neurologische problemen
- houterige of angstige motoriek / veel vallen of struikelen
- moeite met aanleren van hinkelen, fietsen of veters strikken

- schrijfproblemen
- psychiatrische aandoeningen met vaak gerelateerde motorische problemen
- DCD

De kinderfysiotherapeuten geven op school ook Sherbornelessen. Sherborne is een bewegingsprogramma, gericht op het geven van bewegingservaringen aansluitend bij de natuurlijke ontwikkelingsfase van de kinderen, uitbreiding van het bewegingsrepertoire en het aansturen van het lichaamsgevoel. In deze klassikale lessen wordt spelenderwijs aan deze doelen gewerkt.

Wekelijks gaat een aantal leerlingen van de bovenbouw een uur fitnessen in de fysiotherapiepraktijk. Daar wordt gewerkt met leerlingen die een hulpvraag op het gebied van conditie, kracht, gewicht en bewegingsstimulans hebben.

Ergotherapie

Wanneer zich problemen voordoen in het dagelijks handelen (zoals aankleden, veters strikken, koken, brood smeren, billen afvegen, schrijven, knippen, kleuren, spelen, ontspanning, concentratie, etc.) wordt de ergotherapeut ingeschakeld.

De ergotherapeut verzorgt ook de 'Senso-lessen'. Daarbij wordt klassikaal gewerkt aan lichaamsbesef, ruimtelijke oriëntatie en het ervaren van zintuiglijke materialen.

"Het bijzondere van het alledaagse"

Ergotherapie richt zich op het onderzoeken en aanleren van vaardigheden, op de motorische voorwaarden en de stappen om tot planmatig handelen te komen. Daarnaast wordt er ook gewerkt aan sensorische informatieverwerking die niet goed verloopt. Dit betekent dat het opnemen, selecteren en verwerken van informatie die vanuit de wereld om ons heen via de zintuigen binnenkomt niet goed wordt opgenomen of verwerkt (zintuigen zijn: horen, zien, voelen, proeven, ruiken, evenwicht, lichaamsbesef). Dit heeft invloed op de reactie en de alertheid van een kind. Gekeken wordt hoe dit te beïnvloeden is zodat een kind hiervan in het dagelijks handelen zo weinig mogelijk hinder heeft.

Orthopedagoog/psycholoog

Wat doet een orthopedagoog/psycholoog, ook wel gedragsdeskundige genoemd, op school? Graag vertellen zij er zelf meer over.

Om te beginnen laten we er geen twijfel over bestaan dat de leerkracht de sleutel tot een goede ontwikkeling van het kind in handen heeft. Hij/zij doet er toe.

Soms zijn er vragen over gedrag, heeft het kind extra ondersteuning nodig of loopt het kind ook op een speciale school vast.

Gewone vragen bespreekt de leerkracht met de IB'er – "de huisarts" om het zo maar eens te zeggen. Bij complexere vragen wordt de hulp van de orthopedagoog/psycholoog – de "specialist" - ingeroepen. Ook kunnen ouders via school aan ons om advies of ondersteuning vragen.

We doen als gedragsdeskundige onderzoek op het gebied van intelligentie of sociaal-emotionele problematiek. Indien nodig verwijzen we door naar geestelijke gezondheidszorg of een andere hulpverleningsinstantie.

Ook klassenobservaties horen bij ons werk. Wanneer een leerkracht vragen heeft over

een leerling, plannen we in overleg met de leerkracht een observatie in. Samen met leerkracht en IB'er kijken we hoe we deze leerling het beste kunnen ondersteunen in bijvoorbeeld het omgaan met (teveel) prikkels, angsten, dwanghandelingen of gewoon in het een beetje zelfstandiger worden.

We hechten veel waarde aan de visie van ouders. Daarom vinden we oudergesprekken belangrijk.

Verder nemen we elke maand deel aan Commissie van Begeleiding. We bespreken daar de nieuwe leerlingen (V)SO en SBO⁺ bij binnenkomst. Alle leerlingen waarover in de loop van het schooljaar bijzondere zorgen zijn in de thuissitu-

atie en/of in de klas worden met medeweten van ouders besproken.

Al met al zien we ons werk als een radertje in het geheel. We zijn er om samen met school en met desbetreffende ouders de leerlingen-zorg optimaal vorm te geven.

Jeugdgezondheidszorg

Wat doet de jeugdgezondheidszorg op school? Om dit duidelijk te maken laten we de jeugdarts aan het woord.

Waarom?

We willen allemaal dat onze (speciale) kinderen zo gezond en veilig mogelijk opgroeien. De Jeugdgezondheidszorg ondersteunt ouders daarbij door de ontwikkeling te volgen, eventuele afwijkingen op te sporen, voorlichting en advies te geven en zo nodig te verwijzen (naar fysiotherapie, huisarts, specialist of vorm van jeugdzorg). Ook geven we adviezen aan scholen (bijvoorbeeld bij verminderd gehoor of epilepsie) en overleggen we met huisarts, specialist als dat nodig is.

Hoe?

Alle nieuwe leerlingen op school krijgen een uitnodiging voor een intredeonderzoek. Er wordt gevraagd en gekeken naar de gezondheid en de ontwikkeling van uw kind. Er wordt lichamelijk onderzoek gedaan, lengte en gewicht gemeten, ogentest en gehoortest uitgevoerd. Ook de motoriek wordt onderzocht. Dit zijn allemaal belangrijke voorwaarden om goed aan het onderwijs deel te kunnen nemen. Uit dit onderzoek kunnen aandachts-

punten komen voor het onderwijsplan. In overleg met de ouders worden vervolgspraken gemaakt (herhalingsonderzoeken).

Andere activiteiten

Op verzoek kunnen we altijd onderzoek doen. Begeleiding door een jeugdverpleegkundige is mogelijk bij vragen over slapen, voeding, zindelijkheid, opvoeding. Ik neem ook deel aan de commissie van begeleiding. (Zie pag. 22 voor uitleg). Er kan rechtstreeks en/of via school contact worden opgenomen met de jeugdgezondheidszorg.

Bezoekadres: Coxstraat 9, 4421 DC Kapelle

Postadres: Postbus 99, 4420 AC Kapelle

Tel.: 0113 - 33 00 87

E-mail: info@specialescholenkapelle.nl

Website: www.specialescholenkapelle.nl